DOMSTOLENS KENDELSE
30. juni 1997 *

I sag C-66/97,

angående en anmodning, som Tribunal Cível da Comarca de Lisboa i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Banco de Fomento e Exterior SA

mod

Amândio Maurício Martins Pechim,

Maria da Luz Lima Barros Raposo Pechim,

Confecções Têxteis de Vouzela Ld.ª (CTV),

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 59, 90 og 92,

har

* Processprog: portugisisk.

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, G.C. Rodríguez Iglesias, afdelingsformændene G.F. Mancini, J.C. Moitinho de Almeida (refererende dommer), J.L. Murray og L. Sevón samt dommerne C.N. Kakouris, P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet og R. Schintgen,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved kendelse af 29. januar 1997, indgået til Domstolen den 17. februar 1997, har Tribunal Cível da Comarca de Lisboa i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen fem præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 59, 90 og 92.

2 Denne kendelse er blevet afsagt i en sag for Tribunal Cível da Comarca de Lisboa, der allerede har givet anledning til forelæggelse af fem tilsvarende præjudicielle spørgsmål, der blev gjort til genstand for Domstolens kendelse af 13. marts 1996 (sag C-326/95, Banco de Fomento e Exterior, Sml. I, s. 1385).

3 Det bemærkes, at tvisten i hovedsagen vedrører en procedure, som Banco de Fomento e Exterior SA (herefter »BFE«) har iværksat til inddrivelse af et krav mod Amândio Maurício Martins Pechim og Maria da Luz Lima Barros Raposo Pechim samt mod Confecções Têxteis de Vouzela Ld.ª.

4 I sag C-326/95 gjorde de sagsøgte i hovedsagen gældende, at den af BFE indledte procedure var ulovlig, fordi lovdekret nr. 41957 af 13. november 1958 (*Diário do Governo*, andet halvår 1958, s. 558, herefter »lovdekretet«) — der tildeler BFE talrige rettigheder, herunder retten til at inddrive krav i henhold til den tvangsfuldbyrdelsesprocedure, der gælder på det fiskale område, og retten til med henblik herpå at anse den opgørelse over gælden, der fremgår af bankens regnskaber, for tvangsfuldbyrdelsesgrundlag — er uforeneligt med fællesskabsbestemmelserne om fri udveksling af tjenesteydelser og konkurrenceretten. De havde derfor foreslået den nationale ret at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal Banco de Fomento e Exterior anses for en virksomhed, og især for en offentlig virksomhed, navnlig i henhold til Rom-traktatens artikel 90 og 92?

2) Kan Banco de Fomento e Exterior's privilegerede stilling i forhold til dens konkurrenter anses for statsstøtte i henhold til Rom-traktatens artikel 92?

3) Skal en sådan privilegeret stilling anses for en hindring for den frie udveksling af tjenesteydelser inden for Fællesskabet i henhold til Rom-traktatens artikel 59?

4) Kan Rom-traktatens ovennævnte artikel 59, artikel 90, stk. 1, og artikel 92, stk. 1, som har direkte virkning, påberåbes af debitor i denne sag?

5) Har Rom-traktatens regler forrang for og tilsidesætter modstående nationale retsforskrifter?«

5 Den nationale ret havde i sin første forelæggelsesbeslutning truffet afgørelse om at udsætte sagen, således at de af de sagsøgte i hovedsagen foreslåede præjudicielle spørgsmål kunne blive undersøgt.

6 Domstolen havde i ovennævnte kendelse i sagen Banco de Fomento e Exterior bemærket, at traktatens artikel 177, stk. 2, indeholder bestemmelse om, at såfremt et præjudicielt spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

7 Ifølge Domstolens praksis er det, for at opnå en fortolkning af fællesskabsretten, som den nationale ret kan bruge, påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og de regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i alt fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål (jf. bl.a. dom af 26.1.1993, forenede sager C-320/90, C-321/90 og C-322/90, Telemarsicabruzzo m.fl., Sml. I, s. 393, præmis 6, kendelse af 19.3.1993, sag C-157/92, Banchero, Sml. I, s. 1085, præmis 4, af 9.8.1994, sag C-378/93, La Pyramide, Sml. I, s. 3999, præmis 14, og af 23.3.1995, sag C-458/93, Saddik, Sml. I, s. 511, præmis 12).

8 Domstolen havde endvidere bemærket, at de i forelæggelsesbeslutningerne givne oplysninger ikke blot tjener til at sætte Domstolen i stand til at give hensigtsmæssige svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre interesserede parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 20 i statutten for Domstolen. Det påhviler Domstolen at overvåge, at denne mulighed bevares, når henses til, at det i henhold til ovennævnte bestemmelse kun er forelæggelsesbeslutningerne, der meddeles de pågældende parter (dom af 1.4.1982, forenede sager 141/81, 142/81 og 143/81, Holdijk m.fl., Sml. s. 1299, præmis 6, og ovennævnte kendelse i Saddik-sagen, præmis 13).

9 Ganske vist har Domstolen fastslået, at kravet om, at den nationale retsinstans klargør den faktiske og retlige baggrund for de forelagte spørgsmål, i mindre grad trænger sig på i tilfælde, hvor spørgsmålene er af rent teknisk art, og gør det muligt for Domstolen at give en relevant besvarelse, uanset at den nationale retsinstans ikke udtømmende har redegjort for sagens retlige og faktiske baggrund (dom af 3.3.1994, sag C-316/93, Vaneetveld, Sml. I, s. 763, præmis 13).

10 I kendelsen i sagen Banco de Fomento e Exterior fastslog Domstolen imidlertid, at det ikke var tilfældet i den foreliggende sag, eftersom forelæggelsesbeslutningen ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger til, at ovennævnte betingelser kunne anses for opfyldt.

11 Domstolen fastslog, at forelæggelsesbeslutningen ikke indeholdt nogen oplysning fra den forelæggende ret med hensyn til den faktiske og retlige situation i den sag, som den behandlede, eller nogen angivelse af grundene til, at Retten mente, at svarene på de præjudicielle spørgsmål, som var blevet rejst af de sagsøgte i hovedsagen, var nødvendige for afgørelsen af tvisten. Domstolen fastslog derfor, at sagens faktiske og retlige ramme kun kunne fastslås ved en gennemgang af de af parterne i hovedsagen indgivne indlæg.

12 I den foreliggende forelæggelsesbeslutning har den nationale ret for det første henvist til de anbringender, som er blevet fremført af de sagsøgte i hovedsagen, navnlig: 1) at det af BFE påberåbte lovdekret ikke længere er i kraft; 2) at BFE ikke kan inddrive eventuelle tilgodehavender hos de sagsøgte i hovedsagen i henhold til den tvangsfuldbyrdelsesprocedure, der gælder på det fiskale område; 3) at selv om det måtte antages, at lovdekretet fortsat er i kraft, udgør den omstændighed, at BFE anvender den tvangsfuldbyrdelsesprocedure, der gælder på det fiskale

område, med henblik på inddrivelse af det i sagen omhandlede krav, en overtrædelse af fællesskabsbestemmelserne om fri udveksling af tjenesteydelser og konkurrenceretten; 4) og endelig, at det fremgår af BFE's vedtægter, at BFE ikke er tillagt særlige opgaver af offentlig interesse, men alene råder over midler, der gør det muligt for den at intervenere på bankmarkedet på samme vilkår som en almindelig bank.

13 Den forelæggende ret har med hensyn til sidstnævnte anbringende anført, at de sagsøgte i hovedsagen har påberåbt sig, at BFE nyder en række fordele og privilegier, som sikrer, at banken fortsat indtager en fortrinsstilling på det portugisiske bankmarked og på det europæiske bankmarked. BFE er således blevet indrømmet fritagelse for skatter og gebyrer, særlige kreditfordele, adgang til at benytte oplysninger fra det offentlige, særligt privilegerede fremgangsmåder for oprettelse af filialer, adgang til at foretage inddrivelse af fordringer efter reglerne om inddrivelse af afgiftskrav (med deraf følgende fritagelse for retsgebyrer, omkostninger og andre udgifter ved proceduren), ligesom visse dokumenter, som banken selv har udstedt, er eksigible, skattefordele for at lette kreditoptagelse samt adgang til at foretage offentlig ekspropriation med henblik på eget brug. De sagsøgte i hovedsagen påstår, at traktatens artikel 90, stk. 1, artikel 92, stk. 1, og artikel 59 bevirker, at den nationale ret ikke kan anvende lovdekretet (navnlig dets artikel 2, 3, 22, 40, 42, 43, 44 og 45).

14 Den nationale ret har herefter anført, at BFE har gjort gældende, at de fordele, som banken er tillagt ved lovdekretet, er lovlige ifølge portugisisk ret, som »tillader og beskytter en forskellig behandling af forhold, der ligner hinanden, men ikke er sammenfaldende«, og at bestemmelserne ikke er i strid med EF-traktaten.

15 Den forelæggende ret har endelig anført, at der ikke er tvivl om faktum, og at sagens faktiske omstændigheder blot skal henføres under de »bestemmelser i loven, der finder anvendelse«.

16 Med hensyn til den foreliggende forelæggelsesbeslutning må det fastslås, at den fortsat ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger med hensyn til de ovenfor anførte krav, og at den ligesom den tidligere forelæggelsesbeslutning begrænser sig til at gengive de af de sagsøgte i hovedsagen foreslåede spørgsmål.

17 Det bemærkes, at den forelæggende ret ikke udtaler sig om det af de sagsøgte i hovedsagen rejste spørgsmål vedrørende problemet om, hvorvidt lovdekretet stadig er i kraft, navnlig for så vidt angår den særlige procedure for inddrivelse af fordringer, og at den ved blot at henvise til de »bestemmelser i loven, der finder anvendelse«, heller ikke på tilstrækkelig måde angiver de nationale retlige rammer for de forelagte spørgsmål.

18 Det bemærkes herved, at den nationale ret i forbindelse med de to første præjudicielle spørgsmål ikke har angivet de særlige kendetegn ved BFE's virksomhed, BFE's opgave og den måde, hvorpå den er blevet stiftet. Retten har heller ikke angivet oplysninger vedrørende BFE's privilegium til at kunne inddrive fordringer efter den tvangsfuldbyrdelsesprocedure, der gælder på det fiskale område, og den har navnlig ikke anført, om et sådant privilegium alene er indrømmet BFE.

19 I medfør af procesreglementets artikel 92 må det herefter fastslås, at det er åbenbart, at de præjudicielle spørgsmål, der er forelagt Domstolen, skal afvises.

Sagens omkostninger

20 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Af disse grunde

bestemmer

DOMSTOLEN

Den anmodning om præjudiciel afgørelse, som Tribunal Cível de Comarca de Lisboa har forelagt Domstolen, afvises.

Således bestemt i Luxembourg den 30. juni 1997.

R. Grass — G.C. Rodríguez Iglesias

Justitssekretær — Præsident